

UJVIDÉKI HIRLAP.

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési ár: Egész évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

Felelős szerkesztő:
dr. Nemes Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Erzsébet-tér 6. szám. — Telefon szám 49.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Tisztelt olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk!

Karácsonykor.

(P.) Eljutottunk a szeretet ünnepéhez, szép karácsony napjához, amely minden idők legpoétikusabb, legkedvesebb ünnepe. Ennek az ünnep dátumnak sok külsősége, ragyogó czerimoniáléja és hagyományokon nyugvó sok bájos szokása bizonyos melegséggel árasztja el a szíveket.

Karácsony estéje a maga ezer fényben kigyuló fájával, bizalmas, szeretetteljes családi milieujével, a karácsonyi éjfél mise, a maga miszticizmusával, karácsony napjának ujjongó énekei oly esztétikusan széppé, etikailag megindítóvá teszik ezt az ünnepet, hogy a karácsony telekezet és társadalom-külömbőség nélkül az emberiség ünnepévé vált.

A társadalom együttélése, az emberiség közös élete egy legfőbb erkölcsi törvénynek, a szeretetnek fundamentumán épült. Ez az erkölcsi törvény a támasza, talpköve az emberi boldogulásnak, a haladásnak, sőt magának az erkölcsi világrendnek is.

Az ember, aki maga is a földhöz van kötve, a meg nem fogható eszmei, erkölcsi erőket és azoknak tételeit szereti valami fix ponthoz kötni. Így keletkezett a karácsony ünnepi dátuma, vagy legalább is így támadt annak etikai lényege. A karácsony tehát a szeretet ünnepe.

Az ilyen ünnepek, amelyek eszmei tartalmukkal az ember erkölcsi életének bizonyos periferiáira terjednek ki, az

eszmélő, gondolkodó embert természetcsapatokba sorakozva, hogy pusztítják egymást, hogy zuzzák, rombolják szét a köztünk való élet hidjait, melynek a faji szeretet pilléreire épültek.

Ma karácsony napon kissé megriad a lélek annak a zürzavaros ellentétnek, annak a nagy disszonanciának a szemléletére, amely ez ünnep eszmei, erkölcsi tétele és az emberiség élete közt van.

Szeretet! . . . Milyen égostromló hazugságnak tetszik ez a szó most. Mintha Janus arca volna, mely torzmosolyal mered felénk, míg viszont vad keserőséggel bámul azokra a sivár jelenetekre, melyek ma tagadásai minden szeretetnek, testvériségnek.

Messze innen, a távol keleten egymás vérét ontják a nép milliói Szörnyű karácsonyt ülnek. A fa, melyre a szeretet ajándékait aggatják, a halál, a pusztulás fája. Fény lobog fel a mandzsuri karácsonyi éjszakán is, de öldöklő ágyuk lobbanása az. Gyülvölködés és pusztulás. Ez a mandzsuri karácsony. És vajjon hány és hány család siratja ma fentartóját, hány és hány parányi gyermek szülőjét, aki még egy évvel ezelőtt gyöngye fenyőágak közt gyujtogatta a szeretet ragyogó mécseit, míg most ezt az örök éjszaka végtelenbe vesző útján tünt el örökre? Hát ez volna a szeretet? Hát ez a szeretet ünnepe?

De ne menjünk ilyen messzire. Itt, közvetlen közelünkben, a mi nagy családkunkban, ebben a maroknyi magyar nemzetben is, idehaza hogy pusztít, rombol — a szeretet Táborokra törve, ellenséges

eszmélő, gondolkodó embert természetcsapatokba sorakozva, hogy pusztítják egymást, hogy zuzzák, rombolják szét a köztünk való élet hidjait, melynek a faji szeretet pilléreire épültek.

A vad, gyülvölködő politikai harcok sivár zaja riasztja fel a karácsonyi pász-tordalokat. Egymásnak rontanak a nemzet legjobbjai, a nagyok és kicsinyek, marják, marcangolják egymást, mintha nem egyazon hazának fiai volnának, mintha nem közös anyának neveznék ezt az áldott földet, amelynek szent neve: Magyarország!

Sötét bizonytalanságban borul a nemzetre karácsony éjszakája. És örökzöld fáján nem gyulnak mécsek: a szeretet mécsei.

Oly rideg, sivár ez a karácsony, a a nemzet karácsonya. Hazugság, hogy van, hazugság, hogy csakugyan karácsony. Ez a gyülvölködés ünnepe, a testvérek harcaé, amelynél nem volt és nem lesz borzasztóbb soha a világon. A testvérek harcából eredt büntény a világon, ez bontotta meg első ízben az erkölcsi világrendet.

Szomorú karácsonyt értünk meg Bár elmúlva, mint egy-egy rossz álom, hogy ne térjen soha vissza többé, bár emléke is elveszne emlékezetünkől és ez a szent magasztos ünnep visszanyerné a maga valódi, Istentől való etikai lényegét: a szeretetet.

Ma a családi tűzhelyek közül kigyul a szeretet fája, ringassuk el lelkünket a mécsek fényözönében, hogy e káprázatban ne lássuk meg a rideg, sötét valóságot. Talán így megtarthatjuk még lelkünknek hitét, szívünknek lappangó szeretetét,

TÁRCZA.

Karácsonyi mese.

Az asztmás, öreg, roskadozva járó Sok vihart látott kopaszfejű báró A szivarjából füstfelhőt eresztvén — Barátnőjével, aki szinte vén már És párnás székek zörgő kerekén jár, Kettesben ült egy karácsonyi estén. Az utczákon kinn fergeteg viharzott, Vörösre marta szél és hó az arcot S benn felsóhajtott csöndesen a báró: „Ég-e a tűz a régi kandallóban! Vagy föl kellene lángját szitni jobban? Mert itt a tél is . . . érzem újra már, oh!“ — Ah, itt a tél! — sóhajtott vissza rá a Vén ráncos arcu, zörgő esontu dáma; — E zord hidegség mintha megfagyasztna Mi maradt ránk a régi szép világból, A sok-sok forró, lázas álmodásból? S felelt a báró: „Semmi, csak az asztma.“ Megborzongtak. És újra szólt az asszony, — Öreg barátom, kaczajt ne fakasszon Az ajkamon ily dőre, bus beszéddel! E komor kedvét ej, többé ne lássam,

Hiszen ön ma is olyan katonásan Olyan vidáman, ifju módra lépdél!
„Oh, ne mondja ezt . . . Életem meguntam.“ Szólt a báró. — „A kalenduriumban Már azt se látom, van-e, nincs-e ünnep. Öreg barátném, hiába vigasztal, Olyan vagyok már, mint az ócska asztal, Mit erre arra dobnak mindenütt . . .“
— Ünnep . . . ünnep . . . Az asszony elmerengett És bus sóhaja fölverte a csendet; —
— Hiszen ma ünnep volna tán barátom! Nem látja, hogy az ablakon keresztül Ezernyi mécsnek bolygó lángja rezdül? És szólt a báró merengve: „Látom! . . .“
Összenéztek. A vén hölgy felmosolygott És arczán, bárha röstelte a dolgot, A könnyek miatt összefolyt s festék . . .
A bárónak a szivar sűrű füstje Szemébe ment. Ah! Mérgesen elüzte. „Mily unalmasak most a téli esték! . . .“
És újra esend lett. Aztán perczek mulva A nő megszólalt halkán, elfogulva: — Emlékszik-e? Egy szép karácsony — estén . . .
En gyermek voltam s ön oly fiatal még, Oh, volnék újra! . . . Boldogan meghalnék: Emlékszik-e? „Oh, hogyne emlékezném!“
„Ön akkor még csak kurta kis ruhában

Járt, asszonyom, a szini tanodába És kísérették nagyhaju leventék. Emlékezem . . . az utczát félve járta, Mint a madár, ha nincs kinőve szárnya . . . Oh, bájos volt a kis szini növendék!“

— És aztán? . . . aztán? . . . „Aztán semmi, semmi . . .“

Tán jobb volna most, asszonyom, pihenni; Vigyázzon, mert még kihül a teája!
— Ugyan uracskám, erre most ki gondol? Bennem a multnak száz emléke tombol, Míg önnek oly rossz a memoriája!

S a vén dáma, hogy társa jól megértse, Ránézett merőn, kapzsin, mint a vércse És hosszú-hosszu történetbe kezdvén Elmondta sorra, egyre szaporábban, Hogyan mulattak régen . . . hajdanában . . . ! Ó és a férfi, — sok karácsonyestén.

— Emlékszik-e? Oh, mily nagyon szerettem! Emlékszik-e? Hogy ünnepeltünk ketten! Emlékszik-e még mindezekre Gontrán? Emlékszik-e a pezsgős dáridókra? Emlékszik-e a százezernyi csókra? Emlékszik-e? Vagy nem is hallgatott rám? „Emlékezem . . .“ s a férfi elmerengve Bámult az éjszakai esendbe,

amely ma már csak szép hazugságnak látszik. Ne engedjük szívünkbe surranni azt a sok árnyat, amely körülöttünk lappang és elnyelni készül a szeretet örök fényforrását Emberek! Próbáljuk meg szeretni egymást!

Ujdonságok.

Szilveszterest. Az „Ujvidéki Dalárda“ szombaton, 1904. évi december 31-én a Mayer-féle ujonnan épült vigadóban táncos és tréfás sorsjátékkal kapcsolatos Szilveszter-estét rendez. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek ára: személyjegy 2 k., családjegy 4 kor. Jegyek csak a meghívó felmutatása mellett válthatók. Műsor: 1. „Vigan ezimbora!“ (Galopp.) Szövegét írta Dr. Váradi Antal; férfikarra zongora kísérettel szerző Dr. Falk Zsigmond. 2. „A drámairó.“ Vig monolog, írta Latzkó Andor, mondja Gyenizse Károly úr. 3. „A beteg és az orvosok“ vagy „Allopát, Homóopát és Hidropát“. Komikus jelenet, zongora kísérettel szerző Genée Rihárd. Személyek: Beteg: Schubert Márton úr Allopát: Dr. Wagner Károly úr. Homóopát: Lehrer Vilmos úr. Hidropát: Hollós Lipót úr. 4. „A népfelkelők“ (Molnár I. L.) Tréfás kantaté magánrészekre és férfikarra zongora kísérettel szerző Bergmann Ágost. Személyek (szólók): Kovács legény: Pekló Béla úr. Levélhordó: Lehrer Vilmos úr. Végrehajtó: Rangl Endre úr. Alvezér: Dr. Wagner Károly úr. Vezér: Dr. Piukovich Sándor úr. 5. „Régi nóta — híres nóta“. Népdalegyveleg férfikarra szerző Lányi Ernő. a) Régi nóta, híres nóta . . . b) Piroslík a bokor gyenge hajtása . . . c) Nem vagyok én nagyon kényes . . . d) Szép vagy angyalom . . . 6. „Jó éjt Pantalón úr“. Komikus opera egy felvonásban. Írták Lockoy és De Morvan, fordította Ábrányi Kornél. Zenéjét szerzőte Grisár Béla. Személyek: Dr. Tiritofolo: Hollós Lipót úr. Lucrecia, felesége: Hollós Ida k. a. Izabella, gyámleányuk: Szedlacek Ella k. a. Kolombina, szobaleány: Bröder Ilonka k. a. Pantalón, gazdag bolognai kereskedő: Baumhauer Béla úr. Lelio, fia: Schubert Márton úr. Két hordár. Történik Velencében, a doktor házában. 7. „Nászünnepen“. Keringő. Férfikarra zongora kísérettel írta Dr. Falk Zsigmond. 8. „Kuplák“. Éneklí Schwarzenberg Manó úr. 9. Tombola.

Savó szemét az ablakra meresztvén; —
„Emlékezem . . . ön nagy művésznő volt már,
Emlékezem . . . a lába volt az oltár,
Hol leborultam szent Karácsony-estén . . .“
— Ah, volt, így . . . így . . . folytassa barátom.
Oh, akkor ön még legény volt a gáton!
Emlékszik-e? S a vén hölgy lesve — leste,
Hogy vajdon társa emlékin keresztül
A mult időknek fénye visszarendül?
S eszébe jut a sok karácsony-este?
De lám a férfi eltűnődve, némán
Meregett el a multak omladékán
S mig hült theáját fölkarvarja szótlan,
Fáradtan szállt a multból vissza lelke
S már nem is mondta, szinte csak leselte;
„Itt van a tél . . . és boldog sohse voltam . . .“
„Soha . . . soha . . .“ És mintha ki a télbe,
A siket éjnek, árnyaknak beszélne,
Suttogva mondta: „Oh, ha újra kezdném! . . .
Ha csupán egyszer volnék fiatal még,
Oh, Istenem, de boldogan meghalnék,
Csak gyermek volnék egy karácsony-estén!“
— Mi az? Mi az? Ön epéskedvü máma! —
Riadt fel most a zörgő csontu dáma,
De aztán ő is hosszan felsóhajtott
És újra csend jár itt; asszonyom, nem érzi?
Tán nyitva hagytak kinn valami ajtót . . .“

Pakots József.

A „Tabita“ jótékony egyesület jelmezes táncszertélyt rendez a Mayer-szálló* vigadó termében jövő hó 14.-én.

Ál-pénzhamisító csalása. Szinte csodálatos, hogy vannak még mindig jámbor parasztok, kik az ál-pénzhamisítók (mert ilyen csoda is létezik) turfangjának felülnek. A mese a rendes sablonos történet. Sztolics Zsiván sajkás-szentiváni napszamos még a nyáron összelálkozott Pilicsánszki Dusán ujvidéki rovott multú ismerősével, aki elmondta Sztolicsnak, hogy van neki egy olyan gépe, melybe ha felülről beledobnak egy darab ólmot, alul kiesik egy vadonatúj 5 koronás. El is vitte Sztolicsot lakására és ott rögtön csinált is 5-6 darab ötkoronást Sztolics szemelattára, kinek az új pénz annyira megtetszett, hogy rögtön adott Pilicsánszkinak 100 korona foglalót a szállítandó 5 koronásokra, darabját 52 fillérrel számítva. Jó ideig csalogatta Pilicsánszki a léprement Sztolicsot, ki folyton hordta neki a jó pénzt, összesen 480 koronát, mig végre a leszámolásnál küült a csalás. Pilicsánszki még rossz pénzt sem adott a 480 koronáért s a rendőrség előtt avval védekezett, hogy a kapott pénzt elmulatta. Pilicsánszki ellen megindították a büntető eljárást.

Szurkálás. E hó 20-án az esti órákban Hochwald György kőműves-segéd Kisztnér Mihály barátjával a Duna-utczában sétálgatott, mikor szembe jött velük 8-10 legény, kik közül Angyelkovics Szvetozár gyertyaöntő-segéd kiválván, minden előzetes szóváltás nélkül kirántotta bicskáját és Hochwaldot jobb kezefején és bal könyökén, Kisztnert pedig a hátán és mellén megsebesítette. A sérülések nem veszélyesek. Angyelkovics ellen a két sértett feljelentésére megindították az eljárást.

A szabadkai ügyvédi kamara tisztikara a következőképen alakult meg: Paukovich Andor elnök, Kozma László elnökhelyettes, dr. Révész Ernő titkár, Buchwald Lázár pénztáros, dr. Vécei Samu ügyész, dr. Békeffy Gyula, dr. Blau Géza, dr. Brenner József, Gyemis Gerő, Latinovits János, dr. Lipozsenits Lázár, Rohonyi Gyula, Vértési Károly választmányi rendes, dr. Kriszthaber Gyula, dr. Majoros Adolf, dr. Manojlovits Vladisláv és dr. Petrovics János választmányi póttagok.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye szokott egykedvűséggel tartotta meg évnegyedes rendes közgyűlését f. hó 20-án kedden délelőtt. Bizalomnyilvánítási szavazás nem lévén, a bizottsági tagok igen csekély számban vettek azon részt; azonban főszól gabirák és jegyzők úgyszólván mind ott voltak, — a közlegő képviselőválasztáshoz a szükséges instrukciót kapva, a teendőket megbeszélendő. Az alispán jelentése kapcsán megemlékezett arról, hogy Bezerédy István Szabadka és Baja városok főispánjává kinevezetett, — mit a közgyűlés éljenzéssel és tapssal vett tudomásul és elhatározta, hogy Bezerédy Istvánt, mint vármegyei bizottsági tagot átiratban üdvözli. A nagy és hosszú tárgysorozat azonban a referensek hamar leörölték, — a közgyűlés mindenre áment mondtott.

Népgyűlések. A bajai függetlenségi párt vasárnap népgyűlést tartott, melyen mintegy ötezer bajai polgár jelent meg. A népgyűlésen beszédet mondottak Pozsgay Miklós, Vertán Endre, Olay Lajos és Rajk Aladár országgyűlési képviselők. A népgyűlés nagy lelkesedéssel

oly határozati javaslatot fogadott el, mely elítéli a kormány eljárását. A népgyűlés után 250 teritékkel bankett volt, melyen megjelent Allaga Ottó, a szabadelvűpárt volt alelnöke is. — Jankovácson is volt a mult vasárnap tiltakozó népgyűlés, a melyen a szövetekezett ellenzék megbizásából Okolicsányi László és Gaál Sándor képviselők vettek részt. A fővárosból érkezett képviselőket a pályaudvaron több száz főre menő közönség várta s zenezőval és lovasbandériummal kísérte be a városba. A népgyűlésen a bácsalmási kerület több községének küldöttségei is részt vettek s a több mint tizezer emberből álló hallgatóság nagy lelkesedéssel hallgatta Okolicsányi László és Gál Sándor beszédeit. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, a melyben titakozását és rosszaságát fejezte ki azon alkotmányellenes merénylet fölött, amelyet ez évi november 18-án Tisza István gróf és Perczel Dezső a képviselőházban elkövettek. A népgyűlés üdvözölte a szövetekezett ellenzék s bizalmát fejezte ki az ellenzék vezérei iránt.

Iskolaállamosítás Szabadkán. Szabadka város területén évente kétezerre rug ama gyermekek száma, akik iskolázatlanul maradnak. E visszas állapot megszüntetése érdekében a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a szabadkai népiskolák államosítását fogja kérni a kormánytól.

Baleset az iskolában. Zentáról írják: Majdnem végzetes szerencsétlenség történt péntek d. e. 2 óra előtt a polgári leányiskolában. Két kis leány ugyanis a kuton vizet huzott, miközben a veder az egyik kis leány, Fodor Piros II. polgáriskolai tanulóat a kutba rántotta. Szerencsére volt mentő kéz és sértetlenül sikerült kihuzni a kisleányt a mély kutból. Ezen eset is halasztatlan kötelességévé teszi a városnak, hogy ivó edényekről és a tanulóknak ivóvízzel való ellátásáról valahára gondoskodás tétessék.

Sándor község a jövő évben. Sándor község január 1-től kezdve minden tekintetben Szabadkához fog tartozni. Az átkebelezési jegyzőkönyvet aláírták már Bácsmege és Szabadka megbizottjai és fölterjesztették a belügyminiszterhez. Az átkebelezésre vonatkozólag meg egy leirat érkezett a belügyminisztertől a városhoz. A leiratban felhívja a figyelmet arra, hogy miután Sándor község január 1-től kezdve közigazgatásilag teljesen Szabadkához tartozik, összes szervezeti szabályait ennek megfelelően módosítsa.

Farkas Bácskában. Bergmann József körtesi (krusevlyai) rendőr, az elmúlt éjjel farkast lött. E vidéken még farkast nem láttak a németek és összecsdőlve szemlélték a jól kifejlett szép példányt.

Elcsipett szélhámos. Óbecséről írják: A rendőri jelentések heti sorozatában van egy igen érdekes részlet. Szól pedig a jelentés ilyen formán. A rendőrség letartóztatott egy embert, aki Hadnagyev Bózsó helybeli gazdához beállított és annak bort kínált eladásra. Azt mondta, hogy Balázs János halasi gazda. Hadnagyev adott is 2 forint foglalót és egy tajték-pipát egy akó borért. A fiának pedig 1000 frtot adott, hogy menjen el a halasi gazdával és vegyen ott sok bort. Mikor Hadnagyev fia és a gazda eltávoztak a vasutra, az öreg gazda gondolkozóba esett, hogy hátha megcsalják a fiát. Utánuk ment és még a vonatindulás előtt el is érte őket. Az állomáson elpanaszolta

aggodalmát. Az ott időző Gerber N. látva, hogy csalóval van dolguk, nyomban a vidéki emberhez lépett és magát rendőr főkapitánynak adván ki, letartóztatta és hintóján bevitte a városba és átadta a rendőrségnek. Itt aztán kiderült, hogy az illetőt Dalla Istvánnak hívják és kezeli születésű, munkanélküli csavargó. Ekkor derült ki az is, hogy néhány nap előtt özv. Divicsék Ferenczné korezmájába tért be és ott bőségesen evett és ivott, ott is borkereskedőnek adta ki magát. Midőn azonban fizetésre került a sor, azt mondta, hogy csak ezres bankója van. Miután a vendéglősné nem bírta felváltani, megígérte, hogy néhány nap múlva a lakomáért egy zsák diót és mézet hoz neki. Hogy még jobban meghódítsa a szép özvegyet, ajánlatot tett neki, hogy feleségül veszi. Hivta is egyre a közjegyzőhöz, hogy azonnal rá rat 6000 koronát. A házasság azonban fucsba ment, mert a rendőrfőkapitány leleplezte a szemre való vőlegényt. A rendőrség eltolonczolta a jeles kérőt.

Magas életkor. Zsabyai levelezőnk írja: Folyó hó 20-án temették el nagy részvét mellett Juhász Albert volt földművest, aki 110 éves korában halt meg Zsabyán. Juhász Bácsmartonon született 1794-ben. Sok minden bajon ment keresztül, 1848-ban végigküzdötte önvédelmi harcunkat és számos ütközetben vett részt. Életereje az utolsó percig nem fogyott. Még egynéhány nappal ezelőtt mindennapos utjára, a templomba ment. Ritkaság, hogy valaki három században éljen!

A gyermek egészsége a legféltettebb családi kincs. Ha a gyermek a Zoltán-féle csukamájolajjal táplálkozik, nincs baj, mert a betegségekkel szemben ellentálló, edzett lesz. Az angol gyermekhalandóság azért sokkal alacsonyabb mint a miénk, mert ott nincs család, hol a gyermekek a hidegebb évszak alatt ne fogyasztanának csukamájolajat, s e célra nincs kiválóbb a Zoltán-félenél, mely kapható 2 koronáért Zoltán B. gyógytárában Bpest, és a helybeli gyógyszerárakban.

Harcz a csempészekkel. Kishegyesről jelentik: F. hó 13-án éjjel Kishegyes községben harczt folyt le a rendőrség és három eddigéig ismeretlen dohánycsempész között. Az éjjeli őrség ugyanis czirkálása közben három gyanús alakot vett észre, akik midőn igazolásra szólították fel, a felhívásra lövéssel válaszoltak s folytonos tüzeléssel birták őket elriasztani. A tett színhelyén egy zsák dohányt találtak s ebből lehet következtetni, hogy csempészekkel volt az őrségnek dolga. Sebesülés — daczára a folytonos tüzelésnek — egyik részről sem történt. Az eljárást a csempészek ellen megindították.

Az apatováczi ásvány-, asztali- és gyógyviz utól nem ért és leghatásosabb szer köhögés, rekedtség, úgy mindennemű katarusok ellen. Rendszeres élvezetre a zord évszakban orvosilag ajánlva mint biztos óvszer torok és járványos betegségek ellen.

A megye pénzeinek elhelyezése. Bács megye keddi közgyűlésében elhatározta, hogy a különböző alapok pénzüsségeit ezeknél a megyebeli pénztézeteknél helyezi el: Csanavavéri Takarékpénztár 40,000 kor., Kerületi Hitelbank Óbecse 310,000 kor., Ó- és Ujsóví Takarékp. 20,000 kor., Sztanisicsi Takarékp. 840,000 kor., Katymári Takarékp. 40,000 kor., Topolyai Takarékp. 340,000 kor., Szilbereki Takarékp. 72,000 kor., Palánkai Járasi Takarékp. 74,000 kor., Obecsei Takarékp. 280,000

kor., Adavidéki Takarékp. 80,000 kor., Kereszturi Hitelszövetkezet 20,000 kor., Bajai takarékpénztárban a régi összeg, Kulai Takarékp. 20,000 kor., Bácsföldvári Takarékp. 30,000 kor., Ráczmiliticsi Takarékp. 15,000 kor., Bácsalmási Hitelszövetkezet 10,000 kor., Zombori Kereskedelmi Bank 295,000 kor., Zombori Takarékp. a régi összeg.

Irodalom.

Az „Egyetértés“ 1905-ben. Ez a 39 év óta fennálló régi 48-as politikai napilap, mely most Dr. Pap Zoltán orsz. képviselő szerkesztésében jelenik meg, egészen új köntöst öltött, új életre ébredt visszaszerzőtette régi neves munkatársait és sokszoros lelkesedéssel küzd céljáért.

Ingyen adja minden előfizetőjének az Egyetértés minden hónapban, a Hevesi József és Dr. Falk Zsigmond által kiváló gonddal és izléssel szerkesztett „Magyar Szalon“ című szépirodalmi folyóiratot. Ezenkívül nagy ünnepi melléletek bőséges irodalmi rész, külön kiadások soha se maradnak el ezen főkéletes gondosan szerkesztet függvény irányu, mindenben magyar szellemű újságnál, melynek vezetőcikkeit az ország első politikusai, szépirodalmi részét legjobb íróink írják. A szerkesztői üzenetek az előfizetők jogi tanácsadója, orvosa, vezetője, kalauza. A Divat Szalon-t a ház asszonya negyed évi 2 kor. kedvezményes áron kapja.

Legzöltszerűbben postautalványon lehet előfizetni negyedévre 10 kor. 1 óra 3-60 kor. Kedvezményes ár áll. tisztviselők, papok, tanárok, jegyzők részére negyedévre 7 kor., 1 óra 2-40 kor. Budapest, IV., Vármege-utca 11.

Blaháné Naplója. A „Magyar Hirlap“-nak ritka szenzációja lesz karácsony első napján. Ekkor kezd meg a közlését Blaháné naplójának!

Ez a napló a legérdekesebb feljegyzések gyűjteménye, ami nagy művésznőnk eseményekben és szenzációban gazdag művészi életéből.

A „Magyar Hirlap“-ot éri a szerencse hogy ezt a pompás naplót megismerheti a közönséggel, mely annyi nagy és nemes élvezetet köszönhetett Blahánénak évtizedeken át.

Blaháné naplóját a „Magyar Hirlap“ újév után is folytatólagosan közli

Ugyancsak karácsonykor kezd meg a „Magyar Hirlap“ Lagerhőf Zelma izgalmas és páratlanul érdekfeszítő regényét, amelynek a címe:

„AZ ANTIKRISZTUS CSUDÁI.“

A „Magyar Hirlap“ csaknem tizennégy esztendő fennállása óta folyvást a legkitünőbb tájékoztatója minden irányban a közönségnek.

Politikája szabadelvű; minden párttól és személyes befolyástól teljesen független.

Az ország ügye, a magyarság nemzeti nagy céljai mindig a leghivebb, legélesebb szószólót találják a „Magyar Hirlap“-ban.

Egyetlen törvénye a „Magyar Hirlap“-nak a közérdek

Mindenről, ami a közönséget érdekelheti, a legbővebb, legalaposan tájékoztatást ad gazdag rovataiban a „Magyar Hirlap“.

Szép irodalmi része: tárczái, regényei, a legjelesebb írói alkotások

Hirneves író-művészek társasága a „Magyar Hirlap“ szerkesztősége.

A tartalmas komoly cikkek mellett van a „Magyar Hirlap“-nak több vidám, mulató rovata is, minők: „A társaság“, a „Mendmondák“, a „Mindenféle a folyósóról“.

Szerkesztői üzenetei pontosan és alaposan tájékoztatják a lapelőfizetőit bármily kérdésben.

A „Magyar Hirlap“ páratlan és rendkívüli kedvezményben részesíti előfizetőit; teljesen ingyen tizenkét kötet első rangú szépirodalmi kötetet kedvezkedik nekik, olyképen, hogy minden hónapban egy-egy kötetet küld szét.

A Divat Szalon, hazánk legnagyobb, legdiszesebb, legérdekesebb divatlapja imár XVIII.-ik évét járja és e hosszú idő alatt nem jutott az állandóan visszatérő látogatók sorsára, nem untak meg, ellenkezőleg: a régi, meleg, barátságos

magyar szokás szerint a ház benső barátjává avatták. Érkezése mindig öröm, meglepetés, nemes szórakozás és segítség. Igenis ez: segítség minden olyan nehéz kérdésben, mely a nőket foglalkoztatja. Különösen a vidéken élő művelt, finom asszonyt, a kinek minden lelki vágya megvan ahhoz, hogy úgy éljen, mint fővárosi testvérei élnek, de elzárt helyzetében neki ehhez tanácsot nem adhat sem a társaskör, sem a kirakat. A vidéken élő urinók benső barátja lett a Divat Szalon. Hozzájuk méltó: őszinte, becsületes, szives barát. Készséggel segít minden nehéz kérdésben. Megsugja a divat titkait, megtanít öltözködni, lakást gondozni, szépséget ápolni. Felsorolja a társasélet kötelességeit s, megismerteti őket mindama modern kézimunkák fortélyaival, melynek a hosszú, magános órák kedves szórakozásai. De a kézi munkákon kívül a Divat Szalon — mely e tekintetben minden más divatlapot fölülmul — szellemi szórakozást is nyújt. Szépirodalmi mellélete tulajdon' épen egy teljesen önálló, szerkesztett női lap, mely válogatott ívasmányaival bármely heti lappal kiállja a versenyt. E tulajdonságok tették vidék-szerte kedvelté, kapóssá e szép, elegáns, tartalmas lapot, melyet olvasóink figyelmébe mi is a legmelegebben ajánlhatunk. Előfizetési ára: Egész évre 12 korona, félévre 6 korona és negyedévre 3 korona. Kiadó hivatal: Budapest IV. Eskü ut 5.

A magyar Remekírók új sorozata. A Franklin-Társulat magyar remekíróinak gyűjteményes kiadásában, irodalmunk e kincsesházában megjelent a hatodik sorozat, öt újabb kötettel gyarapítván ez irodalmi jelentőségű, nagyszabású gyűjtemény VI. kötete, Gvadányi és Fazekas munkáit foglalja egybe, Négyesy László két bevezető tanulmányával. Gvadányi falusi notáriusát, Fazekas Ludas Matyinak és 27 kisebb költeményét közli ez a kötet, megérdemelt népszerűségéhez juttatván újra irodalmunknak e két régi érdemes alakját. A XXVII. kötet, a mely az új sorozat második kötete a gyűjteményben. A Dramaturgiai Lapokat közli, nagy költő drámabírálatait, játékszini krónikáit és ez irányú elméleti fejtegetéseit, részletes betűrendes tárgy- és névmutatóval. E hatkötetes Vörösmarty Gyulai Pál avatott keze rendezte sajtó alá. Az új sorozat harmadik kötete, a gyűjtemény XXXIX. kötete, Tompa Mihály balladát, beszélyeit és regéit foglalja össze. A gyűjteményben ez a harmadik Tompa kötet. Lévy rendezte sajtó alá Legérdekesebb az új sorozat két utolsó kötete, a Madách kötet és az Arany László kötet. Amaz a gyűjtemény XLIX. kötete. Alexander Bernát állította össze. Az ember tragédiáján kívül Madách költeményeinek legjavát közli, gyönyörű bevezető tanulmánnyal, a mely beavatja az olvasót e nagy bölcselmi költőnk megértésébe. Az Arany László kötetet, a gyűjtemény LII. kötetét, Kozma Andor rendezte sajtó alá. A költői művek közül az Elfridát, a Déli-bábok hőst és a Húnok harcát közli, s Arany László tanulmányaiból a legértékesebbeket. Nagyön becses Kozma Andor bevezető tanulmánya, a mely magvas tömörséggel s nagy művészettel rajzolja meg e jeles írónk élet- és jellemrajzát. Ez új sorozattal együtt imár harmincz kötetből áll a Magyar Remekírók nagyszabású gyűjteménye. Becses házi könyvtár már is, a mely a magyar szellem kincseit teszi a családok kincseivé Csupa diszes kiállítású, gyönyörű kötet. Az írók és költők arcképeit R. Hirsch Nelli rajzolta meg, nagy művészettel. Az 55 kötetes teljes gyűjtemény ára 220 korona; megrendelhető pár koronás havi részletfizetésre is.

„Magyarország.“ A magyar sajtót valóság-gal reformálta a „Magyarország“, amely megvalósította azt, amit mindaddig lehetetlenségnek ítélt minden szakértő. Megrögzíteni az eseményeket születésük pillanatában, s azonnal szolgálni vele a nagyközönségnek. Ez a „Magyarország“ óriási sikerének egyik titka, a másik törhetetlen hűség a zászlóhoz, a magyarság szent ügyéhez, a magyar alkotmányhoz, a melyet mindig szolgált. Itéletében komoly, iránya mindig hazafias, igazság-érzete megvesztegethetlen Magyar lélekkel magyar szívvel van megírva minden sora, amint nem is

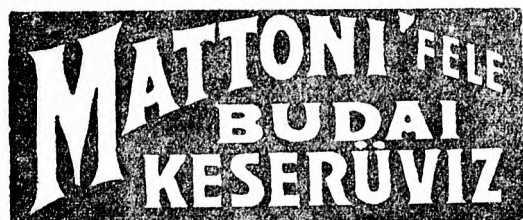
Igmándi

és **köszvényénél**, stb. — Az „Igmándi“ hatásosságában egyéb keserű cselekszik, ki helyette **mást nem fogad el.** — Utasítás mellékelve. — Kapható Ujvidéken: **Flesch L., Wagner testvérek, Böhm József, Nenadovits Dr.** urak üzletében. — Főszékiülés a forrástulajdonos: **SCHMIDTHAUER LAJOS** gyógyszerésznél Komáromban. — Egész üveg **50 fillér**, fél üveg **30 fillér.** — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegen is kapható.

lehet másként, hisz a magyar eszmék olyan törhetetlen erejű hirdetője áll élén mint Holló Lajos a lap főszerkesztője és politikai vezérezikk írója, a magyar publicisztika dicsősége Bartha Miklós. E két kimagasló alak körül csoportosulnak a magyar publicisztika jelesei. Rendes politikai cikkek írói a lapnak báró Kass Ivor és Lovász Márton felelős szerkesztői. A „Magyarország“ az egyetlen napi lap, amely a maga teljességében már korra reggel az ország távoli részeiben közli az országgyűlési tárgyalásokat és az összes napi eseményeket. Gondoskodik a szépirodalomról is s az eredeti tárczán felül mindennap közöl egy fordított novellát s regényt. A szépirodalmi részben nem hajszol semmi modern léha irányzatot, hanem mindig az abszolút szépet keresi. A külföld legelőkelőbb íróitól közöl novellákat, míg eredeti tárczáit a legkiválóbb magyar írók írják. A „Magyarország“ ezen okokból vált a magyar társadalom legkedveltebb lapjává. Finom ízlés, becsületes egyenesség, lángoló hazafiság, ez a „Magyarország“ iránya a melylyel meghódította a közönséget és a melylyel kivívta azt, hogy a magyarság ügyének zászló vivője lett. A „Magyarország“-hoz a nagy közönség bátran fordulhat bizalmával, mert abban senki csalódnai nem fog.

Kiadó laptulajdonos: **dr. Nemes Sándor.**

Nyilttér.*

legjobb hajtószer.

Kapható minden gyógyszerárúban és fűszerkereskedésben.

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Kigyó-utca 4. sz. Regényi-féle házban saját termésű

Arad-hegyaljai boraimnak

zárt palaezokban való elárusítását megkezdettem.

A borok árai:

1 literes üveg új asztalibor 40 kr.
1 „ „ ó „ 46 „
1 „ „ ó vörösbör 60 „
az üvegek 6 krért vissza vétetnek.

A n. é. közönség pártfogását kéri tisztelettel

LÁNG GYÖZŐ, bortermelő.

11383. szám.
tkv. 1904.

Kivonat az árverési hirdetményből.

A titeli kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy dr. Bruck Benő ujvidéki lakos végrehajthatónak, — Péics Pája boldogasszony falvai lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 és 400 korona tőke és járuléki iránt folytatott végrehajtási ügyében az ujvidéki kir. törvényszék s a titeli kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság területén a sajkásgyörgyei telekkönyvnek 951. számú lapján Pávlov Sztéván, Sztvetiszláv, kiskoru Zliesics Nesztor, Milán, Mária és Iliá, Péics Pája, Pávlov Sztvetiszláv, Szrdanov Katicza és Pávlov Sztvetiszláv neven felvett 595. számú ház, száraz malom és 800 négyszögöl házhely 224 korona s ugyanannak 5167. számú lapján Pávlov Sztéván, Sztvetiszláv, kiskoru Zliesics Nesztor, Milán, Mária, Iliá és Péics Pája neven felvett 298. összeírási számú ház és 800 négyszögöl házhely s 96 négyszögöl kert 560 korona becsáron az 1881. évi LX. t.-cz. 156. §-a alapján egészben nyilvános árverés útján el fog adatni.

Határnapul az 1904. évi december hó 28. napjának délutáni 3 órája Sajakásgyörgye községhezahoz kintüzetik, oly hozzáadással, hogy az ingatlan ezen határnapon a becsáron alól is el fog adatni.

Kikiáltási ár a fenti becsár, a melynek 10%-át venni szándékozők készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. évi 3333. számú Min. rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átszolgáltatni kötelesek.

Vevő köteles a vételárat 2 egyenlő részben és pedig az elsőt 15 nap, a másodikat 30 nap alatt az árverés napjától számítva és pedig mindig az árverés napjától számított 5% komatokkal a titeli m. kir. adóhivatalnál lefizetni.

Kelt Titelen, a kir. járásbíró mint tkvi hasóságnál 1904. október 31-én.

(P. H.)

Dr. Petrovics
kir. albró.

Köhöges, rekedtség es hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el!

KÉPVISELŐK

minden tájékon sorsjegyek részlet fizetésre való eladására kerestetnek. — Ajánlatok

Szeile Bankház

Budapest, József-körút 37. küldendők.

A magas horvát kormány részéről mint gyógy-viznek megállapított Apatováci savanyú forrás Apatováci SAVANYÚVIZ

természetes alkalikus szénsavdús savanyúvíz **kristály tiszta legkiválóbb asztali víz** Orvosi kapacitások által a legnagyobb gyógyeredménnyel rendelve minden az emésztő és légző szervezeti bajoknál **rheumatikus, gyomor, tüdő, torok** és minden más **kataru-soknál, vese, cukor és hólyag** betegeknek.

Legkiválóbb, utól nem ért gyógyeredmények a nemi és sok női bajnál.

Analisálva dr. Ludvig kir. udvari tanácsos, és dr. S. Bosnyákovits kir. orvostanarok által.

Kitüntetve sok nagy szakkiállításán 15 arany éremmel.

Apatováci kút-intézőség

Zágráb, Ilica-út 17.

Kapható gyógytárak-, fűszerekek-, éttermek- és vendéglőkben.

Részvényjegyzési felhívás!

Tisztelt polgártársak!

Ujvidék sz. kir. város a vásártéren lévő s a hivatalos vegyelemzés szerint jódtartalmú tehát gyógyhatású ártézi kutját bérbeadása útján óhajtván értékesíteni, tisztelettel alulirottak azon eszmétől vezérelve, hogy a közjólét szemmeltartása mellett a jelzett gyógyviz hasznosítása czélszerűen csakis úgy történhetik, ha az ujvidéki vásártéren egy minden igénynek megfelelő modern gyógyfürdőtelep létesül, ajánlatot adtunk be Ujvidék sz. kir. város tanácsához, kijelentve, hogy egy általunk 200.000 korona alaptőkével létesítendő társaság részére óhajtjuk a jelzett víz hasznosítását bérbe venni.

Ujvidék sz. kir. város törvényhatóságának 1904. évi október hó 6-án tartott közgyűlése e kérvényünkkel foglalkozván 167/ki. sz. határozatával kimondta, hogy az általunk létesítendő társaságnak a jelzett víz hasznosítását hajlandó bérbe adni, s a részletes szerződési feltételek megállapításával a városi tanácsot bizta meg.

Ajánlatunkban előadtuk, hogy a kút és a körülötte lévő kb. 26 holdnyi területű szántóföldet 40 évre óhajtjuk bérbe venni, s hogy azon parkot és gyógyfürdőtelepet (kád és gőzfürdőt, hideg vizgyógyintézetet, úszodát, vendéglőt stb. valamint a szükséges gazdasági épületeket) akarunk létesíteni, s hogy ezért a városnak a szükséges leírások és befektetések után fennmaradó tiszta haszonnak felét engedjük át, mely a részvénytőkének 5½%-al történt megkamatozása után még netán fennmarad.

Ellenben ígéretét birjuk a városnak, hogy létesítendő intézményünket minden tőle telhető módon elő fogja segíteni, így például hajlandó a park létesítéséhez szükséges fáknak egy részét a városi faiskolából ingyen átadni s a gyógyfürdő jelzés elnyerésében bennünket elkölcsi erejének egész súlyával támogatni.

A 40 év lejártával a fürdőtelep a város tulajdonába menne át minden viszonyszolgáltatás nélkül, a miért is kikötöttük, hogy a kidolgozandó törlesztési terv szerint a 200.000 korona tőke törlesztésére illetve összegyűjtésére szükséges százalék évente a nyers jövedelemből mindenek előtt levonassék, úgy, hogy a 40-ik évben a részvényesek befektetett tőkéjüket a felszaporodott tartalékalappal együtt, vissza fogják kapni.

Az itt előadottak alapján tehát részvénytársaságot alapítunk:

Ártézi gyógyfürdő részvénytársaság Ujvidéken

törvénszerűleg bejegyzendő cég alatt, melynek célja a fent előadott tervezet alapján városunk jelenlegi vásártéren lévő ártézi kutját s a körülötte levő kb. 26 kat. hold. földet bérbe venni, azon a fenti feltételek figyelembe vétele mellett parkot s gyógyfürdőt létesíteni s üzembe tartani.

A vállalat tartamát 40 évben s alaptőkéjét 200.000 koronában állapítjuk meg, mely 2000 darab egyenként 100 korona névértékű s névre szóló részvényből állana.

Részvényeket lehet jegyezni: az Ujvidéki Takarékpénztár és a Központi Hitelintézet Részvénytársaság pénztárainál Ujvidéken, mely alkalommal minden egyes részvény után 10 korona készpénzben fizetendő be. További 20 korona fizetendő részvényenként ugyanott 1905. évi február hó 15-ig, míg a hátralék 7 egymás után következő havi egyenlő részletben lesz törlesztendő.

A részvényaláírás zárhatárideje 1905. január hó 15-ike.

Alulirott alapítók fenntartják azon törvényileg is biztosított jogukat, hogy az első igazgatóságot 3 év tartamára kinevezzék.

Felhívjuk tehát a nagyérdemű közönséget, hogy vállalatunkban résztvevén, részvényeket jegyezni méltóztassék, mert csakis így jöhet létre ezen közhasznú, városunk fejlődésére s idegenforgalmára nézve egyaránt nagyfontossággal bíró intézmény, mely egyébként legjobb meggyőződésünk szerint nemcsak dús közvetlen, hanem még közvetett hasznot is ígér városunk polgárainak.

Kelt Ujvidéken, 1904. december hó 20-án.

Dr. Adamovich István s. k.
ügyvéd.

Brunner Ede s. k.
gőzmalom-tulajdonos.

Czeipek József István s. k.
az ujvidéki takarékpénztár
igazg. elnöke.

Dr. Deák Imre s. k.
kir. tvszéki orvos.

Frank Lipót s. k.
építési-vállalkozó.

Georgijevits János s. k.
kereskedő.

Jerkovics János s. k.
kereskedő és földbirtokos.

Dr. Kassovitz Armin s. k.
orvos.

Dr. Kohn Károly s. k.
ügyvéd.

Dr. Löwy Sámuel s. k.
orvos.

Stefánovits Ly. Vlad. s. k.
kereskedő.

Schwarz Lipót s. k.
kereskedő.

Szlávy János s. k.
kir. közjegyző.

Teubner János s. k.
kereskedő.

Dr. Trifkovics György s. k.
kórházi orvos.

Winkle István s. k.
sörgyáros.